

Adam Vostárek: *Masopustní tradice v procesu konstruování identit*. Praha: FHS UK 2017, 57 s.

Adam Vostárek si pro svou bakalářskou práci zvolil téma nesmírně aktuální. Sledoval proměnu lokální společnosti (vesnice) ve vztahu ke konstrukci lokálních identit, přičemž jako jádro tohoto pohybu identifikoval pořádání masopustu ve sledovaném terénu, na který svou práci zaměřil. Teoreticky se zaštilil paradigmatem sociálního konstruktivismu a koncepty vynalézané tradice (Hobsbawm) a konstrukce lokální identity (Brubaker – Cooper), empiricky práci pojal jako etnografický výzkum. Text je členěn do oddílů teoretického ukotvení, reflexe vlastního výzkumu a empirické části, která záměrně zahrnuje deskriptivní a interpretativní kapitoly.

Předložená bakalářská práce vznikala v chvatu. Autor jak v procesu výzkumu, tak během finalizace textu řešil vedle jiných i své další studijní povinnosti. Bohužel, na povaze předloženého textu se tyto okolnosti významně podepsaly. Jinými slovy, bakalářská práce Adama Vostárka má řadu stinných stránek a několik světlejších.

Pokud jde o ty stinné, jsou ponejvíce důsledkem nedůslednosti. Teoretické koncepty jsou v úvodních pasážích práce spíše jen nadhozeny a v dalším textu se k nim autor už explicitně takřka nevrací. Stejně tak etnologické rozumění masopustu je v textu jen konstatováno (s. 10), ale v empirické části se již neobjevuje. Kontextovou literaturu k tématům, která se v procesu výzkumu vynořila, už autor nedohledal a nemůže se tedy souvisejícím rovinám důkladněji věnovat (především mám na mysli odbornou literaturu k soudobým českým dějinám, která by pomohla osvětlit procesy pohybu obyvatelstva ve sledované oblasti a povahu a proces změny statusu obce, ale také třeba povahu každodennosti za tzv. normalizace, v 90. letech 20. století atp.). Pak by Nedůsledný je i etnografický popis samotného masopustu, popis obce by si zasloužil plánek atd. Data, která má autor k dispozici, nejsou využita (např. reflexe masopustu v místním tisku či on-line sociálních sítích). A konečně, nepořádný je i jazyk, který autor používá. Pojmový aparát není v textu používán konzistentně (a i v pasážích věnovaných terénu autor používá výrazy, které do odborného textu nepatří (např. „místní plátek“, s. 31 a 36).

Světlejším místem jsou závěrečné kapitoly práce (5.5), kde autor doslova „uvažuje“ (s. 45) o souvislostech procesu konstrukce lokálních identit. Jakkoli si ani zde autor nepomáhá používáním teoretických konceptů, dospívá k zajímavým interpretacím (např. kategorie „sousedství“, rozlišení diskurzivních rámců vesnice obecně a diskurzu konkrétní lokality, stejně jako zachycení a interpretace procesu vyjednávání lokální identity včetně kategorií typu „zesílené my“). Obratná je také kategorizace aktérů, která pak umožňuje autorovi postihnout různé vztahování se různých aktérů k procesu vyjednávání lokální identity.

Právě tyto invenční momenty umožňují bakalářskou práci Adama Vostárka přese všechno výše uvedené hodnotit kladně. Škoda, že autor ve výzkumu nepokračoval a nemohl tyto interpretace podpořit hlubšími daty. Mohla vzniknout opravdu pěkná práce. Takto nemohu než hodnotit bakalářskou práci Adama Vostárka jako dobrou.